

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/13/2016
Identifikačné číslo spisu: 6412010544
Dátum vydania rozhodnutia: 13.09.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6412010544.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného Ing. D. B. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom, pod sp. zn. 2T/193/2012, na neverejnom zasadnutí dňa 13. septembra 2016 v Bratislave, o dovolaní obvineného Ing. D. B. (predtým K.), proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júna 2014, sp. zn. 2To 56/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. D. B. (predtým K.) sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 13. januára 2014, sp. zn. 2T/193/2012 bol Ing. D. K. (rozhodnutím Okresného úradu Prievidza, odbor všeobecnej vnútornej správy z 29. júla 2014, č. k. OU-PD-OVVS-2014/012684-2, podľa § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku povolil zmenu priezviska pre Ing. D. K., nar. XX. G. XXXX v K., trvale bytom K. XX z priezviska „K.“ na priezvisko „B.“) (ďalej len „obvinený“) uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti D., s.r.o., so sídlom Z. v mesiaci jún 2009, v čase, keď uvedená spoločnosť bola platobne neschopná a boli voči nej vedené viaceré neskončené exekučné konania, oslovil živnostníka X. Q. - M. - D. Banská Štiavnica, aby pre neho vykonal elektroinštalačné práce v objekte Tri veže v Bratislave, s čím X. Q. súhlasil, následne boli elektroinštalačné práce vykonané v mesiacoch júl a august 2009 a dňa 5. septembra 2009 bola vystavená faktúra číslo 2009/64 na sumu 7.479,90 Eur, splatná dňa 19. septembra 2009, ale obvineným, nebola do súčasnej doby uhradená, vyššie uvedenú spoločnosť odpredal inej osobe, čím X. Q. - M. - D. Banská Štiavnica spôsobiť škodu vo výške 7.479,90 Eur.

Za to ho Okresný súd Žiar nad Hronom odsúdil k trestu odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka podľa § 221 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného X. Q., M. - D. B., odkázal na občianske súdne konanie.

O odvolaní obvineného a splnomocnenca poškodeného X. Q. proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom z 13. januára 2014, sp. zn. 2T/193/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 19. júna 2014, 2T/56/2014 zrušil predmetný rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom vo výroku o náhrade škody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodujúc sám,

podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému X. Q., M. - D., B., škodu vo výške 7.479,90 Eur.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal dňa 14. októbra 2015 obvinený dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu.

Ako právny dôvod dovolania označil obvinený dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Obvinený odôvodnil svoje dovolanie tým, že popis skutku vystihuje skôr „petit“ uplatneného nároku v občianskom konaní, pretože v ňom absentuje veta o jeho protiprávnom konaní a to najmä, že uviedol niekoho do omylu. Ničím nie je obmedzená možnosť realizácie obchodnoprávnych vzťahov a to aj v čase, keď sa tvrdí, že spoločnosť bola platobne neschopná a boli voči nej vedené viaceré neskončené exekučné konania. Žiadne ustanovenie najmä osobitnej časti trestného zákona nesankcionuje to, že takáto spoločnosť realizuje podnikanie a ani to, že za vykonané práce nedošlo k úhrade objednaných prác. Za nesprávne právne posúdenie zisteného skutku treba považovať zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že sa nejedná o žiadny trestný čin.

Obvinený uvádza, že opis skutku nemá v sebe vetu o protiprávnom konaní, ktorá by preukazovala naplnenie formálnych znakov, teda akým spôsobom uviedol poškodeného do omylu, alebo využil jeho omyl a tak sa na jeho úkor obohatil. Niet zmienky o jeho aktívnej činnosti spočívajúcej v uvedení poškodeného do omylu resp. využitím omylu poškodeného. Nie je zvýraznená subjektívna stránka, ktorou sa preukazuje, že obvinený uzavrel zmluvný záväzok v úmysle, že tento v dohodnutom čase nesplní. V popise skutku sa len konštatuje, že obvinený práce objednal, hoci voči spoločnosti boli vedené exekúcie a tieto neuhradil, pretože obchodnú spoločnosť odpredal inej osobe. Takéto konanie je len konaním, ktoré možno považovať a riešiť len v situácii obchodnoprávneho sporu a nie trestným postihom.

Podaným dovolaním teda obvinený namieta jednak zásadné porušenie nielen procesnoprávnych, ale aj hmotnoprávnych ustanovení v napadnutom rozhodnutí, a to z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože tak, ako je skutok naformulovaný v rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom z 13. januára 2014, sp. zn. 2T/193/2012, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, nie je trestným činom. V tomto smere poukázal na Listinu základných práv a slobôd, ktorá v čl. 8 ods. 2 jednoznačne zakotvuje, že nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Na základe uvedeného obvinený požiadal dovolací súd, aby v rámci dovolania konštatoval dôvody dovolania uvedené v tomto dovolaní, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov oboch stupňov všeobecných súdov, proti ktorým podáva dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiam, vyslovil porušenie zákona a prikázal vo veci konať odvolaciemu súdu tak, aby tento zrušil napadnutý rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom k dovolaniu obvineného uviedla, že rozhodnutie okresného aj krajského súdu, na základe ktorých bol obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu, považuje za rozhodnutia zákonné a opodstatnené, preto je názoru, že nie sú dané dôvody dovolania a navrhla, aby dovolací súd v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie zamietol.

Dňa 26. apríla 2016 bolo Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručené doplnenie dovolania obvineným, v ktorom okrem iného uvádza, že nie je nikde v skutkovej vete uvádzané, že napriek tomu, že obvinený vedel, že je spoločnosť neschopná plniť, konal popísaným spôsobom. Je rozdiel, či je spoločnosť predĺžená, insolventná, alebo iným spôsobom tak vážne poznačená, že akékoľvek dlhy nikdy nesplní. Táto formálna chyba, keďže pre naplnenie jednotlivých znakov skutkovej podstaty osobitnej časti Tr. zák. postačuje naplnenie formálnych znakov, je tak závažná, že naformulovaný skutok jednoducho nie je trestným činom. Ďalej obvinený uviedol, že tak isto protiprávnym konaním nie je, ak za tejto situácie je obchodná spoločnosť odpredaná. Protiprávnym konaním je skutočnosť, že obvinený uviedol niekoho do omylu, využil niekoho omyl aktívnou činnosťou, alebo nečinnosťou spočívajúcou vo využití omylu inej osoby a to, že v čase, keď obvinený zmluvný záväzok uzavieral, konal v úmysle tento nesplniť a tak sa obohatil.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným Ing. D. B. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až n/ Tr. por. V zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. dovolateľ vo svojom podaní musí konkretizovať, o ktorý zákonný dôvod sa dovolanie opiera a z akých skutočností vychádza. Obvinený svoje dovolanie založil na dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Obvinený bol v predmetnej trestnej veci uznaný vinným zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. na vyššie popísanom skutkovom základe.

Aby mohlo ísť o trestný čin podvodu musí dôjsť k naplneniu všetkých jeho znakov.

Objektívna stránka pri trestnom čine podvodu predpokladá existenciu páchatel'a, ktorý uvedie niekoho do omylu, príčinnej súvislosti medzi omylom, resp. neznalosťou všetkých podstatných skutočností určitej osoby a ňou vykonanou majetkovou dispozíciou a ďalej príčinnú súvislosť medzi touto dispozíciou na

jednej strane a škodou na cudzom majetku a obohatením sa páchatel'a alebo inej osoby na strane druhej.

Pre trestnosť podvodu sa vyžaduje zavinenie úmyselné, teda pre naplnenie subjektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že obvinený v predmetnej trestnej veci v čase, keď zmluvný záväzok uzatváral, konal v úmysle, že záväzok v dohodnutej dobe nesplní, alebo ho nebude môcť splniť a že veriteľ'a uvádza do omylu, aby sa obohatil na jeho škodu.

Subjektom spáchania trestného činu podvodu môže byť každá fyzická osoba, ktorá je v čase páchania činu príčetná a ktorá v tomto čase dovŕšila najmenej pätnásť rok svojho veku.

Individuálnym objektom v prípade trestného činu podvodu je záujem na ochrane cudzieho majetku, t. j. majetku, ktorý nie je vo vlastníctve páchatel'a.

Aby mohlo ísť o naplnenie všetkých znakov trestného činu podvodu, je preto nevyhnutným, aby škoda na cudzom majetku a obohatenie iného mali základ (príčinnú súvislosť) práve v „podvodnom konaní“ páchatel'a, t. j. konaní, ktorým páchatel' iného uvádza do omylu, alebo využíva omyl iného. Obvinený vo svojom dovolaní namieta práve absenciu „podvodného konania“ v skutku naformulovanom v skutkovej vete, čím nie sú naplnené všetky znaky trestného činu podvodu, čo spôsobuje, že skutok nie je trestným činom. Najvyšší súd však v zistenom skutku jednoznačne vidí podvodné konanie obvineného v konaní s vedomím, že objednané a vykonané práce v dohodnutej lehote nebude môcť zaplatiť a to s prihliadnutím na stav spoločnosti, ktorej bol konateľom (platobná neschopnosť a vedenie viacerých exekučných konaní) a týmto uviedol poškodeného do omylu, aby sa k jeho škode obohatil.

Konaním obvineného, popísaným v skutkovej vete, boli naplnené vyššie uvedené znaky trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. aj po subjektívnej stránke.

Najvyšší súd navyše k námietke obvineného k formulácii skutkovej vety poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. decembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 62/2015, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 6/2016: „V skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku sa necituje formulácia kvalifikačne použitého ustanovenia Trestného zákona, táto formulácia zodpovedá tzv. právnej vete, citovanej v kvalifikačnej časti výroku o vine. Skutková veta musí zodpovedať právnej vete obsahovo, teda tak, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonných znakov trestného činu (subsumovať zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona).“

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami uvedenými v dovolaní nenaplnil ním uvedený dovolací dôvod v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., najvyšší súd na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.